

Sygn. akt II C 987/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 grudnia 2019 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi, Wydział II Cywilny, w składzie:

Przewodnicząca: Sędzia Sądu Rejonowego A. M. (1)

Protokolant: sek. sąd. W. Ł.

po rozpoznaniu w dniu 16 grudnia 2019 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w G.

przeciwko A. M. (1)

o zapłatę

w związku ze sprzeciwem złożonym przez pozwaną od wyroku zaocznego wydanego przez Sąd Rejonowy dla Łodzi - Widzewa w Łodzi w dniu 6 października 2014 roku, w sprawie o sygnaturze akt VIII C 1137/14

1. uchyla wyrok zaoczny wydany przez Sąd Rejonowy dla Łodzi - Widzewa w Ł. w dniu 6 października 2014 roku, w sprawie o sygnaturze akt (...) w części dotyczącej odsetek ustawowych za okres od dnia 26 lutego 2013 roku do dnia 13 lutego 2015 roku i w tym zakresie oddala powództwo, w pozostałej części wyrok zaoczny utrzymuje w mocy;
2. przyznaje i nakazuje wypłacić ze Skarbu Państwa – Kasy Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi na rzecz radcy prawnego A. T. kwotę 3.505,50 zł (trzy tysiące pięćset pięć złotych pięćdziesiąt groszy) tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną pozwanej z urzędu.

Sygn. akt II C 987/19

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 6 marca 2013 roku powód (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w G. wniosła o zasądzenie, w elektronicznym postępowaniu upominawczym, od A. M. (1) (dawniej M.) kwoty 4.529,16 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 26 lutego 2013 roku do dnia zapłaty oraz o zwrotu kosztów sądowych.

Uzasadniając wytoczone powództwo powódka wskazała, że w dniu 2 października 2012 roku zawarł z pozwaną umowę pożyczki pieniężnej zabezpieczoną wekslem. Pozwana nie zapłaciła w terminie wskazanym w umowie dwóch pełnych rat pożyczki, w związku z czym powód wypowiedział umowę pożyczki i postawił ją w stan natychmiastowej wykonalności

z dniem 30 stycznia 2013 roku. Wystawiony przez pozwaną w dniu 2 października 2012 roku weksel in blanco został wypełniony dnia 14 lutego 2013 roku, zgodnie z deklaracją wekslową, na kwotę odpowiadającą aktualnemu zadłużeniu z umowy pożyczki. Do pozwanej zostało wysłane wezwanie do wykupu weksla z dnia 14 lutego 2013 roku, jednak roszczenie dochodzone pozvem nie zostało spełnione, co stało się podstawą do wytoczenia powództwa (pозew w elektronicznym postępowaniu upominawczym k. 2-3).

W dniu 21 maja 2013 roku referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym Lublin-Zachód

w L. VI Wydział Cywilny stwierdził w sprawie brak podstaw do wydania nakazu zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym, zaś sprawa została przekazana do rozpoznania tutejszemu Sądowi (postanowienie k. 4, k. 6v.-7).

Wyrokiem zaocznym z dnia 6 października 2014 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi, w sprawie o sygnaturze akt (...)uwzględnił powództwo w całości i zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 4.529,16 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 26 lutego 2013 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 57,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Wyrok został opatrzony rygorem natychmiastowej wykonalności (wyrok zaoczny k. 29).

Sprzeciwem z dnia 5 lutego 2015 roku pozwana zaskarżyła wyrok zaoczny w całości (sprzeciw k. 40-4lv.)

Postanowieniami z dnia 4 marca 2015 roku dla pozwanej ustanowiono pełnomocnika z urzędu, nadto na podstawie art. 359 § 1 k.p.c., uchylone zostało postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności opisanemu wyrokowi zaocznemu, wskutek uchylecia zarządzenia o stwierdzeniu jego prawomocności (postanowienie k. 54, k. 55).

W piśmie procesowym z dnia 4 maja 2015 roku pozwana, reprezentowana przez pełnomocnika z urzędu, wniosła o oddalenie powództwa w całości, kwestionując je co do zasady. Pozwana podniosła zarzut sfalszowania podpisu pożyczkobiorcy na umowie pożyczki, deklaracji do weksla i na wekslu, zarzut niewykonania przez powoda umowy pożyczki wyrażający się w niewypłaceniu kwoty pożyczki oraz zarzut nieprzedstawienia pożyczkobiorcy przez powoda weksla do zapłaty. Pozwana zaprzeczyła, aby w dniu 2 października 2012 roku zawarła umowę pożyczki z powodem. Oświadczyła, że nie podpisywała umowy, weksla in blanco, ani deklaracji wekslowej, dodając, że podpisy widniejące na tych dokumentach nie zostały nakreślone przez nią. Pozwana zanegowała również okoliczność złożenia wniosku o udzielenie pożyczki. Wyjaśniła, przy tym, że wprawdzie numer rachunku bankowego pożyczkobiorcy, wskazany w umowie pożyczki należy do niej, to jednak na konto to nigdy nie wpłynęła wskazana w umowie kwota pożyczki. Pozwana zaprzeczyła przy tym, aby otrzymała powiadomienie listem poleconym o powstaniu zaległości w spłacie pożyczki, o którym mowa w § 3 ust. 8 umowy, a także wezwanie do zapłaty zaległych rat w terminie 7 dni oraz wypowiedzenie umowy pożyczki (§ 6 umowy). Nie otrzymała także wezwania do wykupu weksla z dnia 14 lutego 2013 roku, to bowiem zostało przesłane na nieprawidłowy adres (pismo procesowe k. 68-69v.).

W odpowiedzi na powyższe zarzuty, powód podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie. Wyjaśnił, że przedmiotowa umowa została podpisana w obecności pośrednika pożyczkodawcy, a tożsamość pozwanej została zweryfikowana na podstawie przedstawionego przez nią dowodu osobistego. Pozwana złożyła przy tym wniosek o pożyczkę, do którego załączyła m.in. kserokopię dowodu osobistego, zaświadczenie o zarobkach oraz wydruk z konta bankowego. Powód dodał, że kwestionowane przez pozwaną podpisy są identyczne z podpisem widniejącym na kserokopii jej dowodu osobistego (pismo procesowe powoda k. 76-78).

Wyrokiem z dnia 4 września 2015 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi uchylił w całości wyrok zaoczny wydany przez Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi w sprawie o sygnaturze VIII C 1137/14 w dniu 6 października 2014 roku i oddalił powództwo w całości. Nadto Sąd zasądził od powoda na rzecz pozwanej kwotę 738,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (wyrok k. 113).

Powyższy wyrok został poddany kontroli instancyjnej, na skutek apelacji strony powodowej, na skutek rozpoznania, której Sąd Okręgowy w Łodzi, wyrokiem z dnia 4 maja 2016 roku w sprawie o sygnaturze III Ca 58/16, uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu dla Łodzi – Widzewa w Łodzi do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego. Sąd Okręgowy wskazał, iż Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi nie rozpoznał istoty sprawy, tym samym wskazał na konieczność przeprowadzenia postępowania dowodowego w zakresie negowanego przez pozwaną istnienia stosunku prawnego w postaci umowy pożyczki pomiędzy stronami (wyrok z uzasadnieniem k. 160-163).

Po ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi, wyrokiem z dnia 5 października 2018 roku, wydanym w sprawie o sygnaturze VIII C 840/17, zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 4.529,16 zł wraz z odsetkami ustawowymi, przy czym od dnia 1 stycznia 2016 roku z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, a od dnia 26 lutego 2013 roku do dnia zapłaty (wyrok z uzasadnieniem k. 370).

Wyżej wskazane orzeczenie zostało zaskarżone na skutek apelacji pozwanej, w wyniku czego wyrokiem z dnia 10 czerwca 2019 roku, Sąd Okręgowy w Łodzi, w sprawie o sygnaturze III Ca 53/19, uchylił wyrok Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi z dnia 5 października 2018 roku w sprawie o sygnaturze VIII C 840/17 i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu dla Łodzi – Widzewa w Łodzi do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego. Uzasadniając wydane rozstrzygnięcie Sąd Okręgowy w Łodzi wskazał, że Sąd I instancji nie rozpoznał sprawy co do istoty bowiem nie odniósł się, w treści rozstrzygnięcia, do zaskarżonego sprzeciwem wyroku zaocznego, wydanego Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi, w sprawie o sygnaturze akt VIII C 1137/14 w dniu 6 października 2014 roku (wyrok z uzasadnieniem k. 459-462 v.).

W toku dalszego procesu stanowiska stron nie uległy zmianie. Na rozprawie w dniu 16 grudnia 2019 roku pełnomocnik pozwanej podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie. Nadto wniósł o zasądzenie kosztów pomocy prawnej udzielonej pozwanej z urzędu wskazując, że nie zostały one uiszczone ani w całości ani w części. Jednocześnie zakwestionował wysokość świadczenia stanowiącego przedmiot dochodzonego roszczenia, powołując się na stosowanie przez powoda niedozwolonych klauzul w umowie pożyczki. Nadto pełnomocnik pozwanej, w sytuacji uwzględnienia powództwa wniósł o rozłożenie świadczenia na raty (stanowisko pełnomocnika pozwanej – elektroniczny protokół rozprawy z dnia 16 grudnia 2019 roku, czas elektroniczny 00:01:12-00:05:39).

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 2 października 2012 roku powód zawarł z pozwaną A. M. (1) z domu M. umowę pożyczki o numerze (...), numer (...) (...), na mocy której udzielił pozwanej pożyczki w kwocie 2.500 zł, na okres do dnia 20 października 2013 roku. Całkowita kwota pożyczki do spłaty zamykała się kwotą 4.375,00 zł, na co złożyła się opłata przygotowawcza w wysokości 375,00 zł oraz składka ubezpieczeniowa. Zgodnie z § 3 ust. 1 umowy i kalendarzem spłat, kwota zobowiązania miała zostać spłacona w 12 równych ratach, każda w wysokości 385,49 zł, płatna do dnia 20-go każdego miesiąca, począwszy od października 2012 roku, z której na podstawie § 1 ust. 3 umowy, pożyczkodawca dokonał potrącenia kosztu ubezpieczenia oraz opłaty przygotowawczej. Zgodnie § 1 ust. 5 i 6 umowy pożyczki, pożyczkobiorca zobowiązał się zapłacić pożyczkodawcy wynagrodzenie umowne wynikające z rocznej stopy oprocentowania w wysokości 10 %. Zgodnie z § 6 ust.3 niespłacenie raty pożyczki w terminie skutkowało powstaniem zadłużenia przeterminowanego, od którego powód był uprawniony naliczać odsetki karne w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego w stosunku rocznym od dnia następnego po dniu wymagalności od niespłaconej kwoty pożyczki. W myśl § 6 ust. 2 w przypadku uchybienia płatności dwóch pełnych rat pożyczki, powód mógł wypowiedzieć umowę w terminie 30 dni i postawić całą pożyczkę w stan wymagalności. Wypowiedzenie umowy poprzedzało pisemne wezwanie do zapłaty zaległych rat w terminie 7 dni. W § 9 ust. 1 umowy, w przypadku śmierci pożyczkobiorcy spłata rat pożyczki została zabezpieczona ubezpieczeniem grupowym na podstawie Umowy Grupowego (...) Spółka Akcyjna zawartej pomiędzy pożyczkodawcą a B. Towarzystwo (...) na (...). W myśl ust. 2 zawarcie umowy pożyczki przez pożyczkobiorcę jest jednocześnie wnioskiem o objęcie pożyczkobiorcy ubezpieczeniem na podstawie Umowy Grupowego (...). Pożyczkobiorca wyznaczał (...) Spółkę Akcyjną jako uposażonego, uprawnionego do odbioru świadczeń z tytułu umowy ubezpieczenia jako spłaty pozostałego do uregulowania łącznego zobowiązania wynikającego z zawartej umowy pożyczki (umowa pożyczki k. 245-246).

W umowie pożyczki pozwana jako adres zamieszkania wskazała ulicę (...) w Ł.. W umowie pożyczki, pozwana wskazała został numer rachunku bankowego (prowadzonego przez (...) S.A. Oddział w Ł.), na który miała wpłynąć kwota pożyczki - (...) (umowa pożyczki k. 245-246).

Podstawę zawarcia umowy pożyczki stanowił wniosek pozwanej, do którego załączona została kserokopię dowodu osobistego, zaświadczenie o zarobkach, zestawienie operacji na rachunku bankowym o nr (...) oraz upoważnienie dla powoda do pozyskania stosownych informacji z (...) (wniosek o udzielenie pożyczki k. 85-86, kserokopia dowodu osobistego k. 87, zaświadczenie o zarobkach k. 88, upoważnienie k. 90, deklaracja k. 94, , zgoda na przetwarzanie danych osobowych k. 249, formularz informacyjny k. 250-251).

W upoważnieniu do pozyskania danych z (...) wskazano jako adres zameldowania pozwanej ulicę (...), a adres zamieszkania ulicę (...) w Ł. (kserokopia dowodu osobistego k. 87, upoważnienie k. 90).

W dacie zawarcia umowy pożyczki pozwana podpisała deklarację wekslową wystawcy weksla zgodnie z którą upoważniła (...) Spółkę Akcyjną z siedzibą w G. do wypełnienia weksla in blanco na sumę odpowiadającą aktualnemu zadłużeniu z tytułu umowy pożyczki zawiadamiając pożyczkobiorcę o wypełnieniu weksla listem poleconym. List ten powinien być wysłany najpóźniej na 7 dni przed terminem płatności weksla (deklaracja wekslowa k. 83).

W dniu 4 października 2012 roku powód przelał na wskazany przez pozwaną w umowie nr rachunku bankowego (...) kwotę 2.500 zł tytułem „wypłata pożyczki umowy nr (...) z dnia 02.10.2012” (kopia przelewu z rachunku k. 93).

Rachunek bankowy prowadzony przez (...) S.A. z siedzibą w W. o numerze (...) jest prowadzony dla pozwanej (okoliczność bezsporna).

Każdorazowo weryfikacja tożsamości osoby ubiegającej się o zawarcie umowy pożyczki odbywa się na podstawie dokumentu tożsamości, ponadto powód kontaktował się z klientem oraz jego zakładem pracy (zeznania świadka R. S. - elektroniczny protokół rozprawy z dnia 9 kwietnia 2018 roku 00:05:00-00:22:58, kserokopia dowodu osobistego k. 87, zaświadczenie o zarobkach k. 88)

(...) Spółka Akcyjna z siedzibą w G. wypełniła weksel in blanco podpisany przez A. M. (1) (dawniej M.) na kwotę 4.529,16 zł. Jako datę płatności weksla wskazano dzień 24 lutego 2013 roku. W treści weksla weksla zawarto klauzulę „bez protestu” a także wskazano jako miejsce płatności miasto G. (weksel k. 16.)

W dniu 28 grudnia 2012 roku powód wysłał do A. M. (1) na adres ul. (...) w Ł. ostateczne wezwanie do zapłaty, zaś w dniu 30 stycznia 2013 roku na ten sam adres pismo z wypowiedzeniem umowy pożyczki. W dniu 14 lutego 2013 roku na przedmiotowy adres powód wysłał do pozwanej wezwanie do wykupu weksla wypełnionego w dniu 14 lutego 2013 roku na kwotę 4.529,16 zł. Powód wskazał, że w załączeniu przesyła kopię deklaracji wekslowej i wypełnionego weksla in blanco, zaś oryginał weksla i deklaracji wekslowej znajduje się w siedzibie (...) S.A. (kserokopia wezwania do wykupu weksla wraz z potwierdzeniem nadania pisma pocztą k. 20, kserokopia wezwania do zapłaty wraz z potwierdzeniem nadania pisma pocztą k. 95-96, kserokopia wypowiedzenia umowy wraz z potwierdzeniem nadania pisma pocztą k. 97-98).

Podpis (...) na dolnym marginesie strony pierwszej oraz podpis (...) w pozycji „pożyczkobiorca” na stronie drugiej umowy pożyczki nr (...) zawartej w dniu 2 października 2012 roku w G. pomiędzy (...) S.A. a A. M. (2), podpis (...) na dolnym marginesie oświadczenia o odstąpieniu od umowy, podpis (...) w pozycji „pożyczkobiorca” na deklaracji weksla in blanco z dnia 2 października 2012 roku, podpis (...) w pozycji „podpis pożyczkobiorcy” oraz zapisy tekstowe o treści „A. M. (2) ul. (...) (...)” w pozycji „adres pożyczkobiorcy” na informacji administratora danych, dwa podpisy (...) na pierwszej i drugiej stronie prognozy pożyczki, nadto podpis (...) w pozycji „imię i nazwisko wystawcy” oraz widniejące pod nim zapisy tekstowe o treści „B. S. 8 m. 19 (...) - (...)” na wekslu wystawionym w G. w dniu 2 października 2012 r., na zlecenie (...) S.A. na kwotę 4.529,16 zł nakreśliła pozwana A. M. (2) z domu M.. Podpisy te zostały wykonane w sposób płynny, dynamicznie, ręką nawykłą do pisania, w sposób naturalny. Nie stwierdzono przy tym śladów maskowania pisma, nie zostały one naniesione na dokumenty w sposób mechaniczny, nie zostały skopiowane (pisemna opinia biegłego k. 314-322, uzupełniająca pisemna opinia biegłego k. 341-343, ustna uzupełniająca opinia biegłego k. 365-366).

Pozwana otrzymała odpis pozwu w przedmiotowej sprawie w dniu 13 lutego 2015 roku (potwierdzenie odbioru k. 47).

Do dnia zamknięcia rozprawy, pozwana nie zapłaciła na rzecz powoda kwoty dochodzonej pozwem (okoliczność bezsporna).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powyżej powołanych dowodów. Z tym zastrzeżeniem, że oceniając złożone do akt kopie Sąd, czynił to przez pryzmat art. 308 kpc.

Pełnowartościowym dowodem w sprawie jest złożona do akt tak podstawowa jak i uzupełniająca opinia biegłego sądowego z zakresu ekspertyzy pisma, który w sposób stanowczy stwierdził, iż na złożonych przez stronę powodową dokumentach to jest umowie pożyczki, deklaracji wekslowej, wekslu oraz innych dokumentach immanentnie związanych z zawartą między stronami umowa pożyczki widnieje podpis nakreślony przez pozwaną. Biegły szczegółowo wyjaśnił również, iż złożone przez pozwaną podpisy zostały wykonane długopisem bezpośrednio na papierze, o czym przesądza wyraźny ślad pozostawiony przez kulkę długopisową oraz relief pozostawiony w wyniku jej nacisku na papier, wykluczył tym samym możliwość skopiowania podpisów. W ocenie Sądu tak złożona przez biegłego opinia jest rzetelna, sporządzona zgodnie z wymogami specjalistycznej wiedzy, zawiera pełne i fachowe wyjaśnienie spornych kwestii. Biorąc pod uwagę jej podstawy teoretyczne, sposób motywowania oraz stopień stanowczości wyrażonych w nich wniosków Sąd uznał sporządzoną opinię za w pełni miarodajną i wyczerpującą, nie znajdując przy tym podstaw do kwestionowania zawartych w jej treści wniosków. Nadmienić przy tym należy, że opinia biegłego nie była ostatecznie kwestionowana przez strony.

Odnosząc się do depozycji świadka R. S., Sąd skorzystał z nich jedynie w tym zakresie w jakim świadek wskazała proces zwyczajowej, każdorazowej weryfikacji tożsamości osoby ubiegającej się o zawarcie umowy pożyczki ze strony powodową. Świadek nie pamiętał czy pośredniczył w zawarciu między stronami umowy pożyczki, stanowiącej przedmiot zainteresowania Sądu, co jest zupełnie zrozumiałym, mając na względzie tak upływ czasu od momentu zawarcia przez strony pożyczki do dnia składania zeznań przez świadka, to jest ponad 6 lat, oraz charakter pracy zawodowej świadka, który pośredniczy przy zawieraniu tego rodzaju umów.

Sąd zakwestionował z kolei w całej rozciągłości zeznania złożone przez pozwaną, bowiem pozostają one w oczywistej sprzeczności ze zgromadzonym materiałem dowodowym w sprawie, a ponadto w ocenie Sądu stanowią li tylko obroną przez pozwaną linię obrony przed roszczeniem strony powodowej. W szczególności nie mogą się ostać te depozycje pozwanej, w których wskazała, iż nie podpisywała przedmiotowej umowy pożyczki ani żadnego innego dokumentu, który byłby z nią związany oraz, że nie zauważyła aby na jej rachunek finansowy została przekazana, przez stronę powodową jakakolwiek kwota. Przywołując pełnowartościową opinię biegłego z zakresu ekspertyzy pisma należy, raz jeszcze z całą mocą podkreślić, iż znajdujące się tak na umowie pożyczki, deklaracji wekslowej, wekslu, wniosku o udzielenie pożyczki, podpisy zostały nakreślone przez pozwaną. Nadto zauważyć należy, iż do akt sprawy został załączony dowód przelewu przez stronę powodową na rachunek bankowy prowadzony dla pozwanej, co było okolicznością bezsporną, kwoty 2.500,00 zł tytułem realizacji przez (...) Spółkę Akcyjną z siedzibą w G. zawartej umowy pożyczki.

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi zważył, co następuje:

Powództwo podlegało uwzględnieniu w przeważającej części.

Zgodnie z art. 339 § 1 i 2 k.p.c. jeżeli pozwany nie stawiał się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, sąd wyda wyrok zaoczny. W tym wypadku przyjmuje się za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa. Stosowanie zaś do art. 344 § 1 k.p.c. i 345 k.p.c. pozwany, przeciwko któremu zapadł wyrok zaoczny, może złożyć sprzeciw w ciągu dwóch tygodni od doręczenia mu wyroku. Jeżeli sprzeciw został złożony prawidłowo, przewodniczący wyznacza termin rozprawy i zarządza doręczenie sprzeciwu powodowi.

Zgodnie z art. 347 k.p.c. po ponownym rozpoznaniu sprawy sąd wydaje wyrok, którym wyrok zaoczny w całości lub części utrzymuje w mocy albo uchyla go i orzeka o żądaniu pozwu, bądź też pozew odrzuca lub postępowanie umarza. Utrzymanie w mocy wyroku zaocznego ma miejsce wtedy, gdy po ponownym rozpoznaniu sprawy sąd stwierdzi, iż wydane w nim rozstrzygnięcie jest prawidłowe. W przeciwnym razie wyrok zaoczny należy uchylić i orzec o żądaniu pozwu.

W niniejszej sprawie powód - remitent dochodzi roszczenia to jest wierzytelności objętej wekslem własnym wystawionym przez pozwaną. Ze względu na powyższą konfigurację podmiotową, na przedpolu rozważań należy wskazać, jakimi rodzajami zarzutów mogła bronić się pozwana przeciwko roszczeniu sformułowanemu przez powoda.

Regułą jest, iż w stosunku do pierwotnego wierzyciela wekslowego (remitenta), dłużnik wekslowy może podnosić zarówno zarzuty dotyczące formalnej nieważności weksla, jak również zarzuty osobiste, oparte na łączącym dłużnika z remitentem podstawowym stosunku prawnym będącym racją dla wystawienia weksla. Innymi słowy, gdy zapłaty weksla domaga się remitent, dłużnik może podnosić wszelkie przysługujące mu zarzuty w celu uchylenia się od zapłaty, w tym te, które odnoszą się do poza wekslowych stosunków pomiędzy nim a remitentem (orzeczenie Sądu Najwyższego z 30 maja 1930 r. I C 373/30; wyrok Sądu Najwyższego z 20 kwietnia 2004 r. V CK 427/03; wyrok Sądu Najwyższego z 9 lutego 2005 r. II CK 426/04; P. Machnikowski Prawo wekslowe Warszawa 2009 str. 132). Mając na uwadze fakt, iż zabezpieczeniem umowy pożyczki był weksel własny in blanco, w niniejszej sprawie zastosowanie mają uregulowania zawarte w art. 921⁶ k.c. oraz ustawie z dnia 28 kwietnia 1936 roku prawo wekslowe (tj. z dnia 26 stycznia 2016 r., Dz. U. z 2016 r., poz. 160).

Zobowiązanie wekslowe ma charakter abstrakcyjny i bada się jedynie sam dokument wekslowy. Powód może bowiem żądać wydania nakazu zapłaty przeciwko każdemu zobowiązanemu z należycie wypełnionego weksla. Obowiązki posiadacza weksla ograniczają się wyłącznie do złożenia weksla do akt i wyartykułowania żądania odpowiedniej treści. Z kolei Sąd rozpoznający sprawę może uwzględnić tzw. stosunek podstawowy, a więc ten stosunek zobowiązaniowy, w związku z którym weksel został wystawiony. Sąd może to jednak uczynić jedynie wówczas, gdy strona zainteresowana przeniesieniem sporu na taką płaszczyznę podejmie stosowne czynności. Sąd nie ma obowiązku działać w tym zakresie z urzędu. Strona pozwana może zatem kwestionować samo istnienie lub rozmiar roszczenia wekslowego ze względu na jego związek ze stosunkiem podstawowym (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 października 2000 r., V CKN 136/00 wraz z aprobującymi glosami M. Kalińskiego oraz P. Machnikowskiego). Taka możliwość pozwala na stwierdzenie, że w przypadku weksla wystawionego in blanco następuje osłabienie jego abstrakcyjnego charakteru. Osłabienie abstrakcyjności zobowiązania wekslowego ucieleśnionego w wekslu in blanco przejawia się w tym, że po wniesieniu zarzutów od nakazu zapłaty wydanego na podstawie weksla, spór z płaszczyzny stosunku prawa wekslowego przenosi się na ogólną płaszczyznę stosunku prawa cywilnego. W praktyce oznacza to, iż strony procesu mogą powoływać się na podstawy faktyczne i prawne wynikające z łączącego je stosunku prawnego, który jest źródłem dochodzonego przez powoda roszczenia cywilnoprawnego (uchwała 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 1967 r., III CZP 19/66, OSNP 1968, nr 5, poz. 79; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 marca 1997 r., I CKN 48/97, OSNC 1997, nr 9, poz. 124 wraz z aprobującymi glosami A. Szpunara oraz W. Kubala; wyrok SA w Białymstoku z dnia 6 grudnia 2012 r., I ACa 633/12, Lex nr 1254286).

Rygoryzm zobowiązania wekslowego, decydujący o jego atrakcyjności jako formy zabezpieczenia wierzytelności, polega na jego samodzielnym i abstrakcyjnym charakterze. Abstrakcyjność zobowiązania wekslowego polega na tym, iż jest ono niezależne od podstawy prawnej, która spowodowała jego zaciągnięcie (orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 23.03.1956 r., (...) 1957, nr 1, s. 34). Natomiast samodzielność zobowiązania wekslowego ma podwójne znaczenie. Po pierwsze, oznacza niezależność poszczególnych zobowiązań wekslowych, tj. przykładowo zobowiązania wystawcy weksla i poręczyciela. Po drugie, łączy się z bezwarunkowym charakterem zobowiązania danej osoby. Na podstawie samego weksla wierzyciel może domagać się od dłużnika zapłaty oznaczonej sumy pieniężnej. Wystawienie weksla znajduje swą przyczynę w stosunkach kausalnych zachodzących między stronami. W tej sprawie weksel został wystawiony w powiązaniu z zawartą w dniu 18 listopada 2015 roku umową pożyczki. Wierzycielowi przysługują dwa roszczenia: ze stosunku kausalnego (umowy) i z weksla. Jest bezsporne, iż wierzyciel nie może dochodzić jednocześnie

obu tych roszczeń. Wierzyciel, który przyjął weksel jest zobowiązany najpierw szukać zaspokojenia przez dochodzenie swej wierzytelności z weksla, zaś wierzytelność ze stosunku kauzalnego wygasa, jeżeli wierzyciel zostanie całkowicie zaspokojony z weksla. W przeciwnym razie może on dochodzić swoich roszczeń ze stosunku kauzalnego. Zasada abstrakcyjności znajduje swój wyraz także w tym, że nieważność lub inna wada stosunku kauzalnego nie wpływa na ważność zobowiązania wekslowego.

Ustawa nie definiuje pojęcia weksla in blanco, ale przyjmuje się, iż weksel własny in blanco jest to dokument zawierający, co najmniej podpis wystawcy złożony w zamiarze zaciągnięcia zobowiązania wekslowego. W doktrynie podkreśla się, że prawo wekslowe używając wyrażenia "weksel, niezupełny w chwili wystawienia" wskazuje tym samym, iż taki dokument nie może być uznany za papier bezwartościowy. Zawiera on już zobowiązanie wekslowe, bowiem wystawca lub akceptant złożyli na nim swoje podpisy właśnie w zamiarze zaciągnięcia zobowiązania wekslowego. Z chwilą uzupełnienia weksla in blanco zgodnie z wolą wystawcy lub akceptanta i w sposób nadający mu cechy weksla własnego lub trasowanego staje się on wekslem. Jednakże zobowiązanie z poprawnie uzupełnionego weksla istnieje od chwili złożenia na nim podpisu a nie dopiero od chwili uzupełnienia weksla (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 czerwca 2003 r., I KKN 434/01, LEX nr 137623; postanowienie Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 14 listopada 2003 r., II AKz 835/03, Wokanda 2004, nr 5, s. 43). Pomimo to, dopóki weksel in blanco nie zostanie uzupełniony w sposób nadający mu cechy weksla, osoby podpisane na wekslu in blanco nie mogą być traktowane jako zobowiązane wekslowo (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 listopada 1930 r., Rw. III 1445/30, PS 1931, poz. 486). Jeżeli weksel in blanco zostanie uzupełniony niezgodnie z art. 1 i 2 albo 101 i 102 (chodzi zatem tylko o warunki formalne ważności weksla), wówczas taki weksel będzie nieważny i osoby na wekslu podpisane nie są tym samym dłużnikami wekslowymi. Inną kwestią jest natomiast wypełnienie weksla niezgodnie z zawartym porozumieniem wekslowym (deklaracją wekslową).

Transponując powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy, wskazać należy, iż strona pozwana mogła skutecznie podnosić zarzuty dotyczące zawartej w dniu 2 października 2012 roku umowy pożyczki, której zabezpieczeniem był wystawiony weksel, co też uczyniła wskazując, iż nie ubiegała się o udzielenie pożyczki u powoda, zaś podpisy znajdujące się na umowie pożyczki, wekslu, deklaracji wekslowej oraz pozostałej dokumentacji immanentnie związanej z umową pożyczki nie pochodzą od niej a zostały sfalszowane. Nadto pozwana podnosiła, iż nie została na jej rachunek przelana kwota pożyczki. Tym samym pozwana w podnoszonych zarzutach, twierdzeniach nie odnosiła się i nie kontestowała zapisów samej umowy pożyczki z dnia 2 października 2012 roku.

Odnosząc się do tak sformułowanych zarzutów, wskazać należy w pierwszej kolejności na specyfikę i rodzaj łączącej strony umowy. Zgodnie z treścią art. 720§1 kc przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Tym samym istotą zobowiązania wynikającego z umowy pożyczki jest przeniesienie własności przedmiotu pożyczki z pożyczkodawcy na pożyczkobiorcę i odwrotnie przy zwrocie pożyczki, Pożyczkobiorca nie musi wykonać świadczenia, jeżeli wcześniej nie wykonał go pożyczkodawca. Sformułowanie "zwrócić" oznacza, że obowiązek oddania pożyczki zachodzi tylko wtedy, gdy jej przedmiot został wydany przez dającego pożyczkę (S. Grzybowski, w: System PrCyw, t. III, cz. 2, s. 708).

Reasumując stwierdzić należy, iż twierdzenia pozwanej w zakresie niezwiązania się z powodem umową pożyczki jak również niewystawienia weksla celem zabezpieczenia podstawowego stosunku prawnego zostały obalone w toku niniejszego postępowania.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, w szczególności opinia biegłego z zakresu ekspertyzy pisma, pozwolił na poczynienie ustaleń, że w dniu 2 października 2012 roku pozwana zawarła z powodem umowę pożyczki numer (...), sygnując własnoręcznym podpisem umowę, pozostałe dokumenty stanowiące załączniki tej umowy, a także weksel in blanco i dołączoną do niego deklarację wekslową. Biegły sądowy z całą stanowczością wskazał, że podpisy na wyżej wskazanych dokumentach pochodzą od

pozwanej i nie jest możliwe, by zostały one naniesione na dokumenty w sposób mechaniczny tj. skopiowane. Nadto wskazać należy, iż wnioski płynące z przywołanej opinii w sposób pośredni korespondują z zeznaniami przesłuchanego w sprawie świadka R. S., która w swoich depozycjach wskazała standardowe, każdorazowe procedury związane z potwierdzeniem tożsamości osoby ubiegającej się o zawarcie ze stroną powodową umowy pożyczki.

Nie ostał się również podniesiony przez pozwaną zarzut, iż nie została wykonana w stosunku do niej umowa pożyczki, bowiem nie odnotowała na koncie bankowym prowadzonym przez (...) S. A. Oddział w (...), żadnej kwoty przekazanej przez stronę powodową. W pierwszej kolejności wskazać należy, iż powódka przyznała, iż prowadzony przez (...) S. A. Oddział w Ł. rachunek bankowy o numerze (...), jest jej własnością. Nadto zauważyć należy, iż do akt sprawy zostało złożone potwierdzenie przelewu dokonanego z rachunku bankowego prowadzonego dla (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w G., na rachunek bankowy prowadzony dla A. M. (1), w związku z realizacją zawartej umowy pożyczki o numerze (...), co zostało wprost wskazane w tytule przelewu. Tym samym wykazane zostało w przedmiotowej sprawie, iż powód spełnił na rzecz pozwanej, świadczenie do którego był zobowiązany umową z dnia 2 października 2012 roku.

Mając na względzie, iż zarzuty podnoszone przez pozwaną, nie znalazły potwierdzenia w zgromadzonym materiale dowodowym, w pełni usprawiedliwiony jest wniosek, iż A. M. (1) zawarła z (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w G. umowę pożyczki, z której się nie wywiązała. W tym miejscu wskazać należy, iż pozwana wbrew ciężącemu na niej obowiązkowi, nie udowodniła aby spłaciła zaciągnięte zobowiązanie. Zgodnie bowiem z założeniami przepisu art. 6 kc, ciężar udowodnienia twierdzenia faktycznego spoczywa na tej stronie, która z tego twierdzenia wywodzi skutki prawne. Stosownie zaś do treści art. 232 kpc to strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. W przedmiotowej sprawie niewątpliwie to na pozwanej ciążył onus probandi wykazania, że nie jest dłużnikiem strony powodowej, chcąc wywodzić z tego faktu korzystne skutki prawne.

W rozpoznawanej sprawie strony zawarły deklarację wekslową, zgodnie z którą pozwana jako pożyczkobiorca upoważniła powoda jako pożyczkodawcę do wypełnienia weksla w zakresie sumy wekslowej m. in. w sytuacji niepłacenia przez pozwaną pełnych rat pożyczki za co najmniej dwa okresy płatności, jednakże warunkiem wypełnienia weksla w tym przypadku było wcześniejsze wezwanie pozwanego do zapłaty w terminie 7 dni, a następnie wypowiedzenie umowy z zachowaniem 30-dniowego terminu. Warunkiem koniecznym, uprawniającym powoda do wypełnienia weksla i poprzedzającym jego wypełnienie było zatem zaleganie przez pozwanego z zapłatą dwóch pełnych rat pożyczki za co najmniej dwa okresy płatności i wypowiedzenie umowy z zachowaniem 30-dniowego terminu po uprzednim wezwaniu pozwanego do zapłaty zaległych rat w terminie 7 dni.

Wobec bezskuteczności wezwania pozwanej do zapłaty powstałego zadłużenia, pismem z dnia 30 stycznia 2013 roku powód wypowiedział przedmiotową umowę stawiając pożyczkę w stan wymagalności i naliczył należne mu zgodnie z umową kwoty. Zarówno wezwanie do zapłaty jak i oświadczenie o wypowiedzeniu, powód przesłał na adres przy ul. (...) w Ł., a więc adres który nie został wskazany przez pozwaną jako adres zamieszkania tak w treści zawartej umowy pożyczki jak i na blankiecie weksla. Tym samym weksel własny, z którego powód wywodzi swoje roszczenie przeciwko pozwanej, nie został pozwanej prawidłowo przedstawiony do zapłaty. Sąd podzielił w tym zakresie argumentację strony pozwanej, mając na względzie fakt, że wezwanie do wykupu weksla zostało wysłane na adres przy ul. (...) w Ł., pod którym pozwana nie zamieszkiwała. Błędne ustalenie adresu zamieszkania pozwanej wynikało z omyłkowego oznaczenia adresu zamieszkania i adresu zameldowania we wniosku o udzielenie pożyczki. W toku niniejszego postępowania A. M. (1) wykazała, że od kilku lat jest zameldowana pod adresem ul. (...) w Ł. i adres ten stanowi miejsce zamieszkania pozwanej. Okoliczność ta stanowiła podstawę do przyjęcia sprzeciwu pozwanej od wyroku zaocznego jako wniesionego w terminie i uznanie za nieprawidłowe doręczenie korespondencji przez awizo pod adres przy ul. (...) w Ł..

Zgodnie z art. 38 prawa wekslowego posiadacz wekslu, płatnego w oznaczonym dniu albo w pewien czas po dacie lub po okazaniu, powinien przedstawić go do zapłaty bądź w pierwszym dniu, w którym można wymagać zapłaty, bądź w jednym z dwóch następnych dni powszednich. Przedstawienie wekslu w izbie rozrachunkowej jest równoznaczne z przedstawieniem do zapłaty.

Jednakże w myśl ugruntowanego stanowiska w doktrynie i judykaturze, sytuacja, w której nie doszło do prawidłowego przedstawienia weksla do zapłaty, nie powoduje braku możliwości dochodzenia i zasądzenia należności wekslowo uprawnionego. Przytoczony powyżej przepis nie formułuje konsekwencji prawnych, wynikających z nie przedstawienia weksla do zapłaty. Dotyczy to podobnie art. 46 ustawy z 1936 r. Prawo wekslowe. Przedstawienie weksla do zapłaty ma taki skutek, że następuje przekształcenie wierzytelności wekslowej w dług oddawczy, nie jest natomiast warunkiem zachowania praw przeciw głównym dłużnikom wekslowym. Zaniechanie czynności wymienionych w wyżej przytoczonym przepisie prawa nie zwalnia wystawcy weksla od zapłaty sumy wekslowej.

Stosownie do art. 53 przywołanego prawa wekslowego, jeżeli weksel nie zostanie przedstawiony do zapłaty w terminie, posiadacz weksla traci prawo do indosantów, wystawcy oraz do innych dłużników wekslowych z wyjątkiem akceptanta. Zgodnie zaś z art. 104 prawa wekslowego z dnia 28 kwietnia 1936 roku odpowiedzialność wystawcy weksla własnego jest taka sama, jak akceptanta weksla trasowanego. Wierzyciel wekslowy nie traci zatem praw do akceptanta, wystawcy weksla własnego i osób, które za nich poręczyły. Skutkiem nieprawidłowego przedstawienia weksla do zapłaty jest jedynie to, że akceptant

i wystawca weksla własnego, któremu weksel nie został przedstawiony do zapłaty

w terminie, nie jest zobowiązany do zapłacenia dodatkowych kosztów i odsetek od dnia płatności weksla, odsetki za opóźnienie obciążają go dopiero od dnia wezwania do zapłaty (postanowienie SN z dnia 22.02.1968 r., I CZ 115/67, OSN 1968, nr 11, poz. 194; wyrok SN z dnia 28.10.2004 r., III CK 461/03, OSN 2005, nr 11, poz. 193; wyrok SA w Katowicach z dnia 20.09.2002 r., I ACa 165/02, OSA 2003, z. 4, poz. 14; wyrok SN z dnia 2.10.2003 r., LEX nr 175961 241/02, LEX nr 175961). Analogicznie wypowiedział się Sąd Najwyższy

w orzeczeniu z dnia 23 listopada 2004 r., wydanego w sprawie o sygnaturze akt I CK 224/2004, zgodnie z którym, nieprzedstawienie weksla do zapłaty jego wystawcy rodzi co do odsetek tylko ten skutek, że wierzyciel wystawcy, będący posiadaczem weksla może ich dochodzić nie od dnia przedstawienia weksla do zapłaty, którego nie było, ale od dnia, w którym wystawca weksla mógł dokonać oględzin tego dokumentu i stwierdzić czy istnieje jego zobowiązanie wekslowe. Ponadto, w orzecznictwie zwrócono uwagę, iż do przedstawienia weksla dochodzi już przez samo wniesienie pozwu (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7.04.1933 r., C. II.Rw 597/33, LexisNexis nr 356434, Zb.Urz. 1933, nr 4, poz. 210; por. K. Piasecki, Prawo wekslowe i czekowe..., s. 148), ewentualne przez stworzenie dłużnikowi głównemu możliwości zapoznania się z wekslem złożonym do akt postępowania sądowego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2004 r., I CK 224/2004). W tej sytuacji do prawidłowego przedstawienia weksla do zapłaty doszłoby z chwilą wniesienia pozwu, a najpóźniej z chwilą doręczenia jego odpisu wraz z załącznikami pozwanemu.

W realiach rozstrzyganej sprawy, nieprawidłowe przedstawienie weksla do zapłaty nie prowadzi zatem do zniweczenia powództwa. Dla skuteczności dochodzenia niniejszym pozwem roszczenia wbrew twierdzeniom pozwanej nie ma bowiem znaczenia, czy przedmiotowy weksel został przedstawiony pozwanej do zapłaty w terminie wskazanym w art. 38 prawa wekslowego, czy też dopiero na etapie postępowania sądowego. Pozwana dopiero z chwilą doręczenia jej odpisu pozwu wraz z załącznikami, co nastąpiło w dniu 13 lutego 2015 roku, miała możliwość faktycznego zapoznania się z wekslem. Sytuacja ta rodzi ten skutek, że powód ma prawo dochodzić odsetek dopiero od dnia okazania pozwanej weksla.

Mając na uwadze powyższe rozważania, należy uznać za bezzasadne roszczenie powoda o zasądzenie odsetek za okres od dnia 26 lutego 2013 roku do dnia okazania pozwanej weksla to jest do dnia 13 lutego 2015 roku, i w tym zakresie Sąd rozpoznający przedmiotową sprawę uchylił wyrok zaoczny wydany przez Sąd Rejonowy dla Łodzi - Widzewa w Łodzi w dniu 6 października 2014 roku, w sprawie o sygnaturze akt VIII C 1137/14, w części dotyczącej odsetek ustawowych za okres od dnia 26 lutego 2013 roku do dnia 13 lutego 2015 roku i w tym zakresie oddalił powództwo, w pozostałej części wyrok zaoczny utrzymując w mocy.

Wobec niezapłacenia przez pozwaną wymagalnych rat, powód miał roszczenie o zapłatę kwoty 4.529,16 zł stanowiącą sumę niespłaconych rat pożyczki, opłaty przygotowawczej, kwoty z tytułu składek ubezpieczenia, odsetek umownych i karnych oraz opłat umownych. Weksel zatem został wypełniony w sposób prawidłowy, zgodnie z deklaracją wekslową

na kwotę wymagalnego zobowiązania pozwanej w dniu wypowiedzenia umowy pożyczki, po uprzednim wezwaniu pozwanej do zapłaty zadłużenia wynikającego z umowy pożyczki.

Na marginesie należy wskazać, że na ostatnim terminie rozprawy tuż przed jej zamknięciem strona pozwana zakwestionowała wysokość świadczenia płynącego z zawartej umowy pożyczki, powołując się na stosowanie przez powoda klauzul niedozwolonych dotyczących opłat dodatkowych. W pierwszej kolejności należy podnieść, że twierdzenie pozwanej jako spóźnione nie może się ostać. Przytaczanie okoliczności faktycznych i dowodów winno odbywać się, co do zasady wraz z pierwszym pismem, w którym strona zajmuje stanowisko w sprawie. Pozwana już zatem w treści złożonego sprzeciwu od wyroku zaocznego winna niezwłocznie przedstawić wszelkie wnioski dowodowe i dowody na uzasadnienie swoich twierdzeń faktycznych. Co więcej, przywołać należy, iż zarządzeniem z dnia 10 kwietnia 2015 roku Sąd zobowiązał pełnomocnika pozwanej do złożenia pisma procesowego, w którym zajmie ostateczne stanowisko w sprawie, zgłosi ewentualne dalsze zarzuty, twierdzenia i wnioski dowodowe w terminie 2 tygodni pod rygorem ich pominięcia w toku dalszego postępowania. Pozwana nie skorzystała wówczas z tej możliwości, a zarzut w zakresie wysokości roszczenia powoda sformułowała tuż przed zamknięciem rozprawy, przy czym podkreślenia wymaga okoliczność, iż postępowanie zostało wszczęte w 2013 roku. Mając na uwadze powyższe, zarzut zgłoszony przez stronę pozwaną po upływie 7 lat od wszczęcia postępowania należało pominąć jako sprekludowany. Na marginesie zasygnalizować należy, iż zgodnie z dyspozycją art. 3 kpc, strony winny prowadzić postępowanie sądowe zgodnie z dobrymi obyczajami. W ocenie Sądu zaskakiwanie strony powodowej, na ostatnim terminie rozprawy, tak zgłoszonym zarzutem co do wysokości roszczenia, nie wpisuje się w definicję pojęcia dobrego obyczaju.

Po wtóre, nawet gdyby przyjąć, że wskazany powyżej zarzut, został zgłoszony w terminie, to nie zasługiwałby on na uwzględnienie. Pozwana nie sprecyzowała postawionego zarzutu, nie wskazała przy tym w jakim zakresie postanowienia umowy pożyczki były abuzywne. Należy zgodzić się, że opłaty dodatkowe przewidziane w umowie, do których zapłaty pożyczkobiorca był zobowiązany były stosunkowo wysokie. Jednocześnie podkreślenia wymaga okoliczność, iż opłaty te nie stanowiły prowizji będącej specyficznym rodzajem wynagrodzenia, pobieranej za pośrednictwo w zawieraniu umów. Instytucje parające się udzielaniem pożyczek niejednokrotnie pobierają prowizje w rażącej wysokości, nieadekwatnej do rzeczywistych kosztów przez nich poniesionych w związku z udzieleniem pożyczki. Postanowienia umowy zawierające zapisy dotyczące pobrania rażąco wysokich prowizji nazywane są obrocie prawnym klauzulami niedozwolonymi inaczej abuzywnymi. W przedmiotowej sprawie, jak wynika z treści załączonej do pozwu umowy pożyczki z dnia 2 października 2012 roku, pożyczkodawca nie przewidział obowiązku zapłaty prowizji za udzielenie kredytu. Pozwana była natomiast zobowiązana do uiszczania kwot - składek z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia na życie stanowiącej załącznik do umowy pożyczki. Powód jako podmiot udzielający pożyczki, miał prawo zawrzeć w formularzu do umowy pożyczki postanowienia odnośnie wymogu zawarcia dodatkowej umowy tj. umowy ubezpieczenia na życie. Umowa ta stanowi pewnego rodzaju zabezpieczenie podmiotu udzielającego pożyczki. Jednakże jej postanowienia dotyczące obowiązku uiszczania składek na dodatkowe ubezpieczenie z całą pewnością nie przesądzają o ich niedozwolonym charakterze.

W tym miejscu odnieść się należy, do wniosku pozwanej o rozłożenie na raty świadczenia, który w ocenie Sądu orzekającego nie zasługiwał na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 320 k.p.c. w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie, a w sprawach o wydanie nieruchomości lub o opróżnienie pomieszczenia - wyznaczyć odpowiedni termin do spełnienia tego świadczenia. Skarżąca nie wykazała, iż w sprawie zachodzi taki szczególnie uzasadniony wypadek, do czego niewystarczającym jest sam przez się fakt trudnej sytuacji materialnej. Zgodzić się bowiem należy z poglądem wyrażonym w uzasadnieniu wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie I ACa 72/16, iż rozłożenie na raty świadczenia jest racjonalne wówczas, gdy dłużnik wykaże, że dysponuje środkami umożliwiającymi wykonanie tak zmodyfikowanego obowiązku w sposób ekonomicznie odczuwalny przez wierzyciela. Jeśli zaś okoliczności sprawy nie wskazują na istnienie po stronie dłużnika woli dobrowolnej spłaty zadłużenia na

rzecz wierzyciela, a jedynie na chęć odłożenia w czasie konieczności uregulowania zobowiązań, uznać należy, że nie zachodzi szczególnie uzasadniony przypadek w rozumieniu art. 320 k.p.c.

Mając na uwadze powyższe ustalenia Sąd na podstawie art. 347 k.p.c. uchylił wyrok zaoczny z dnia 6 października 2014 roku w części dotyczącej odsetek ustawowych za okres od dnia 26 lutego 2013 roku do dnia 13 lutego 2015 roku i w tym zakresie oddalił powództwo. W pozostałej części Sąd utrzymał wyrok zaoczny w mocy.

W zakresie należnych pełnomocnikowi kwot za postępowanie pierwszej i drugiej instancji oraz postępowanie zażaleniowe przed Sądem Okręgowy i Sądem Najwyższym Sąd przyznał pełnomocnikowi pozwanej kwotę 3.505,50 zł. W zakresie kosztów pomocy prawnej w postępowaniu I-szo instancyjnym zakończonym wydaniem wyroku z dnia 4 września 2015 roku Sąd uwzględnił żądanie pełnomocnika pozwanej i przyznał na jego rzecz kwotę 738 zł (ustalone zgodnie z § 6 pkt 3 w zw. § 8 pkt 3 z rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 490 ze zm.) w tym kwotę 138 zł tytułem podatku od towarów i usług. Sąd przyznał pełnomocnikowi pozwanej kwotę 369 zł tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanej z urzędu w postępowaniu apelacyjnym na skutek apelacji złożonej w dniu 6 listopada 2015 roku (ustalone zgodnie z § 6 pkt 3 w zw. § 13 ust. 1 pkt. 1 z rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 490 ze zm.) Stawka minimalna ustalona w § 6 pkt 3 rozporządzenia wynosi 600 zł, zaś w myśl 13 ust. 1 pkt 1 stawka minimalna wynosi za prowadzenie sprawy w postępowaniu apelacyjnym przed sądem okręgowym 50 % (600,00 x 50% = 300,00 zł). Przyznana na rzecz pełnomocnika pozwanej kwota 369 zł zawiera podatek od towarów i usług w wysokości 69 zł.

Sąd przyznał na rzecz pełnomocnika pozwanej kwotę 369 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego przed Sądem Najwyższym na skutek zażalenia wniesionego przez pozwaną z dnia 30 czerwca 2016 roku, zakończonego postanowieniem z dnia 26 stycznia 2017 roku (ustalona zgodnie z § 8 pkt 3 w zw. z § 16 ust. 2 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia z dnia 22 października 2015 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu Dz. U. z 2015 r. poz. 1805 ze zm.) Przyznana z tego tytułu kwota obejmuje podatek od towarów i usług w wysokości 69 zł zgodnie z § 4 ust. 1 pkt. 3 rozporządzenia.

W zakresie kosztów pomocy prawnej w postępowaniu zakończonym wydaniem wyroku z dnia 5 października 2018 roku uwzględnił żądanie pełnomocnika pozwanej i przyznał na jego rzecz kwotę 738 zł (ustalona zgodnie z § 8 pkt.3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia z dnia 22 października 2015 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu Dz. U. z 2015 r. poz. 1805 ze zm.) w tym kwotę 138 zł tytułem podatku od towarów i usług zgodnie z § 4 ust. 1 pkt. 3 rozporządzenia.

Sąd przyznał pełnomocnikowi pozwanej kwotę 369 zł tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanej z urzędu w postępowaniu apelacyjnym toczącym się na skutek apelacji pozwanej z dnia 3 grudnia 2018 roku, zakończonym wyrokiem wydanym w dniu 10 czerwca 2019 roku (ustalona zgodnie z § 8 pkt.3 w zw. z § 16 ust. 1 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia z dnia 22 października 2015 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu Dz. U. z 2015 r. poz. 1805 ze zm.) Stawka minimalna ustalona w § 6 pkt 3 rozporządzenia (w brzmieniu określonym rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2016 r. poz. 1714) stanowi 600 zł, zaś w myśl 13 ust. 1 pkt 1 stawka minimalna wynosi za prowadzenie sprawy w postępowaniu apelacyjnym przed sądem okręgowym 50 % (600,00 x 50% = 300,00 zł). Przyznana na rzecz pełnomocnika pozwanej kwota 369 zł zawiera podatek od towarów i usług w wysokości 69 zł zgodnie z § 4 ust. 1 pkt. 3 rozporządzenia.

Sąd przyznał pełnomocnikowi pozwanej kwotę 184,50 zł tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanej z urzędu w postępowaniu zażaleniowym toczącym się na skutek zażalenia pozwanej na postanowienie Sądu Rejonowego z dnia 2 stycznia 2019 roku (ustalona zgodnie z § 8 pkt. 3 w zw. z § 16 ust. 2 pkt.1 rozporządzenia

Ministra Sprawiedliwości z dnia z dnia 22 października 2015 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu Dz. U. z 2015 r. poz. 1805 ze zm. tj. w brzmieniu określonym rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2016 r. poz. 1714). Stawka minimalna ustalona w § 8 pkt 3 rozporządzenia w brzmieniu obowiązującym w dniu wniesienia zażalenia stanowi kwotę 600 zł, zaś w myśl § 16 ust. 2 pkt.1 stawka minimalna wynosi za prowadzenie sprawy w postępowaniu zażaleniowym przed sądem okręgowym 25 % (600,00 x 25% = 150,00 zł). Przyznana na rzecz pełnomocnika pozwanej kwota 184,50 zł zawiera podatek od towarów i usług w wysokości 34,50 zł zgodnie z § 4 ust. 1 pkt. 3 rozporządzenia.

W zakresie kosztów pomocy prawnej w postępowaniu zakończonym wydaniem wyroku z dnia 30 grudnia 2019 roku Sąd przyznał na rzecz pełnomocnika pozwanej kwotę 738 zł (ustalona zgodnie z § 8 pkt.3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia z dnia 22 października 2015 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu Dz. U. z 2015 r. poz. 1805 ze zm. tj. w brzmieniu określonym rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2016 r. poz. 1714) w tym kwotę 138 zł tytułem podatku od towarów i usług zgodnie z § 4 ust. 1 pkt. 3 rozporządzenia.

Zgodnie z powyższym Sąd ustalił wysokość wynagrodzenia należnego radcy prawnemu A. T., występującemu w niniejszej sprawie jako pełnomocnik z urzędu pozwanej, na kwotę 3.505,50 zł i nakazał kwotę tą wypłacić ze Skarbu Państwa – Kasy Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi.

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.